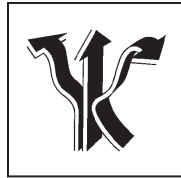

Міжрегіональна Академія управління персоналом
Міжнародна Кадрова Академія
Міжнародний університет "UISEK" (Республіка Еквадор)
ГО "Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління"
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин та соціальних наук

МАУП

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 6

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
"Проблеми культури наукової роботи та академічної
добросовісності у сучасному світі"
м. Київ, МАУП, 29 березня 2018 р.*

Київ
ДП "Видавничий дім "Персонал"
2018

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 2 від 28.02.17)*

Редакційна колегія:

М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. І. Литвиненко, д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко, д-р наук з держ. упр., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 6: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. “Проблеми культури наукової роботи та академічної доброчесності у сучасному світі”, 29 березня 2018 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2017. — 158 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

ЗМІСТ

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ, КУЛЬТУРА ТА МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПИТАННЯ, ФІЛОСОФСЬКІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

Бідзюра Іван Павлович

Особливості організації української науки 6

Головатий Микола Федорович, Каракасіди Олена Федорівна

Культура наукової праці в умовах парадигмальних змін сучасної науки 12

Мелков Юрій Александрович

*Научная культура как основание академической порядочности:
противоречия современных реалий* 17

Романенко Євген Олександрович, Щокін Ростислав Георгійович

*Кодекс академічної доброчесності: ефективний інструмент
втілення дієвої освітньої політики* 20

Перекуда Євген Вікторович, Єгоров Владислав Володимирович

Про академічну доброчесність та шляхи подолання академічної недоброчесності 24

Бондар Юрій Володимирович

*Академічна доброчесність у контексті сучасних інформаційних
та трансформаційних процесів* 27

Лісовський Петро Миколайович

*Постфілософія як ентропійний вимір інноваційної методології наукової роботи
в міждисциплінарних дослідженнях: час, простір, розвиток* 29

**Макаренко Олександр Миколайович, Петров Пилип Ігорович,
Фесіч Андрій Сергійович**

*Психологічні аспекти виконання наукової роботи віковими спеціалістами
в сучасних умовах інформаційно-технологічних зрушень* 31

Варзар Іван Михайлович

Як твориться наука взагалі і “своя наука” зокрема: розмисли та поради молодим 34

Попов В'ячеслав Жанович

Особливості методологічних підходів до вивчення історії повсякденності 42

Антонюк Олександр Васильович

*Концептуально-правове визначення та сутнісні особливості основних понять,
пов'язаних з культурою наукової роботи* 45

Сафонова Віра Євгенівна

Критерії системи менеджменту якості освіти 47

Найдьонов Іван Миколайович

Академічна доброчесність – ефективний засіб надання освітніх послуг у ЗВО 51

Мартишин Денис Сергійович

*Богословські аспекти проблематики діалогу релігії та науки
в умовах процесів глобалізації* 54

Хвалько Сніжана Ярославівна

*Академічна доброчесність як чинник сучасного етапу
управлінської діяльності при вивченні української ділової мови* 57

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧИННІСТЬ — ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ У ЗВО

Проблема етичних принципів, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності, у всі часи розвитку освіти були актуальними. У новому Законі “Про освіту” вони визначені поняттям “Академічна доброчинність”. В їх основі, і сьогодні, теза Сократа “Пізнай самого себе” — залишається актуальною. Вона передбачає, в першу чергу, пошук загальних (передусім етичних) напрямків пізнання сучасної академічної доброчинності.

Значний вклад в процес дослідження освітянських етичних принципів доброчинності внесли науковці: Аристотель, М. Бердяєв, Боецій, Гегель, Д. Дідро, А. Дістерверг, М.-Ф. Квінтіліан, Я. А. Коменський, І. Кант, Кассіодор, Й. Г. Песталоцці, Ф. Прокопович, Ж.-Ж. Руссо, Сенека, В. Соловйов, В. Сухомлинський, К. Ушинський, Е. Фромм, Цицерон.

Вони обґрунтовані у працях українських дослідників сучасного етапу розвитку освіти: Т. Аболіна, Т. Антоненко, І. Бахов, І. Бех, І. Бідзюра, М. Головатий, М. Курко, О. Кучерявий, Л. Левчук, В. Лозовий, В. Малахов, В. Мовчан, В. Ортинський, О. Проценко, О. Семерня, В. Сладкевич, В. Стрельников, Ю. Тараненко, М. Тофтул, Т. Туркот, О. Фещенко, М. Фіцула, Н. Чернуха, В. Шаталов, Г. Щокін, ін.

У той же час, проблема етичних принципів доброчинності залишається. І вона є актуальною сьогодні, в основному, у двох аспектах:

- по-перше, проблема навчально-виховної взаємодії на рівні викладач-студент. Суб’єкт викладання маючи “подвійний” предмет діяльності (Л. М. Карамушка, Г. М. Коджаспірова, С. С. Пальчевський, С. Д. Рєзнік, та інші): організаторський (управлінський як менеджер) і педагогічний (як фахівець) здійснює комунікативну взаємодію. З точки зору доброчинності, центральне місце у цьому процесі займає організаторська (управлінська) діяльність.
- по-друге, суб’єкт викладання — це професійний керівник освіти, який здобув спеціальну підготовку. Він, з точки зору “Я-особистість”, здійснює науково-дослідну діяльність, і дотримується етичних принципів академічної доброчинності. Не допускає впровадження у свою діяльність негативних якостей: плагіату, само плагіату, фабрикації і фальсифікації наукових даних, вигадкування даних і фактів, хабарництва, необ’єктивного оцінювання тощо.

Виходячи із названих аспектів, можна визначити основні умови оптимального впровадження засобів доброчинності у цілісному вишівському педагогічному процесі підготовки викладача професійно направлених навчальних дисциплін. Серед них, особливе і центральне місце займають сучасні інноваційні освітні технології та методики використання засобів: проблемного навчання, яке ґрунтується на закономірностях творчого засвоєння знань і способів діяльності, на методах викладання і учіння з елементами наукового пошуку; та інтерактивного навчання, при якому навчальний процес відбувається тільки шляхом постійної, активної взаємодії усіх його

суб'єктів. І у першому, і у другому процесі викладач в інтерактивному навчанні виступає як організатор навчальної взаємодії, як консультант і фасилітатір. Він ніколи не “замикає” навчальний процес на собі, і діє у межах етичних принципів доброчинності. По-іншому вони не ефективні.

В процесі використання засобів доброчинності в навчальному процесі вирішуються завдання: 1) формування у студентів навичок доброчинного спілкування в умовах учіння і викладання; 2) розвитку вмінь аргументувати свою точку зору, чітко формулювати і ясно висловлювати свої думки, а не запозичені; 3) розвитку здібностей аналізувати складні морально-етичні ситуації, причини їх виникнення, знаходити способи та засоби їх розв'язання; 4) виявляти головне і другорядне в процесі самостійного виконання навчальних завдань; 5) надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності; 6) використовувати методики досліджень і джерела інформації для вдосконалення процесів уваги, пам'яті і мислення.

У методичній і науковій літературі розглянуто значна кількість різноманітних підходів до морально-етичних принципів доброчинності в процесах науково-творчої діяльності основних суб'єктів вищих освітніх закладів. Аналіз літературних джерел, наші дослідження свідчать, що важливе значення в процесі навчання мають зв'язки між студентами, їхня взаємодія та співпраця. Але, необхідно зазначити, що сьогодні у процесі формування якостей доброчинності у майбутнього спеціаліста, є тенденція щодо зниження рівня їх активності в навчально-пізнавальній діяльності. Це пов'язано, у першу чергу з тим, що значна кількість викладачів в процесі лекційних занять використовують технологію, методику пояснювально-ілюстративного навчання, а не проблемно-інтерактивного. Тому на лекціях лише інколи перериваються випадково виникаючі для, певної проблеми, обговорення або відповідна бесіда. Дехто, але достатньо рідко, включає в процес навчання гру, розігрування рольової ситуації або роботу в малих групах [2; 4; 5].

Виходячи із сказаного, інших аспектів оптимізації та інтенсифікації формування у майбутніх спеціалістів якості академічної доброчинності бажано звернути увагу на ефективне використання викладачами методів проблемно-інтерактивного навчання. Серед них вагоме місце займають:

1. Ділової гри, тобто метод імітації ситуацій, моделюючих професійну чи іншу діяльність шляхом гри, за відповідними правилами. Але при цьому перевагу необхідно віддавати не інноваційним формам активізації діяльності на занятті (семінар-вікторина, чи по типу пізнавально-розважальних телепередач), а рольовим іграм: семінар-школа, вуз, коледж тощо. В процесі такої гри програються ситуації, які сприяють краще зрозуміти і засвоїти складні термінології для завчання, і в той же час сформувати якості, як: негативного відношення до плагіату, само плагіату, фабрикації і фальсифікації наукових даних, вигадкування даних чи фактів, хабарництва, необ'єктивного оцінювання тощо.

2. Драматизації (інсценування, розігрування за ролями змісту навчального матеріалу на занятті), і театралізації (театральні вистави різних жанрів згідно навчального матеріалу поза аудиторний час з великою кількістю учасників, об'ємні за часом, з декораціями та іншими атрибутами), які і сьогодні серед освітян мають широку зацікавленість.

3. Дискусії — організації спільної колективної діяльності, у ході якої здійснюється інтенсивне і продуктивне рішення групової задачі, і одночасно забезпечується залучення всіх учасників в активну взаємодію, перетворення їх у суб'єктів пізнавальної діяльності.

4. Мозкової атаки (брейнстормінг) — метод активізації мислених процесів шляхом спільного пошуку рішення складної проблеми. Цей метод не тільки навчає культурі спільного обговорення ідей, але і навчає долати стереотипи та шаблони мислення.

5. Синетики — метод колективної творчої діяльності та навчального дослідження, заснований на цілеспрямованому використанні інтуїтивно-образного, метафоричного мислення учасників. Пошукова діяльність здійснюється як принципово сумісна. Обговорення та відбір емоційно-образних, метафоричних аналогій ведеться в умовах тісної між особистісної взаємодії, і формування етичних якостей доброчинності.

6. Форткальних об'єктів — метод, в основі якого використовуються прикмети декількох випадково вибраних об'єктів переносять на розглядааний (форткальний, тобто той, який знаходиться у фокусі уваги) об'єкт, в результаті чого отримується незвичне сполучення, яке дозволяє подолати психологічну інерцію і рутинність, і може сприяти оригінальним ідеям доброчинності.

7. Метод евристичних питань, які можна використати для формування морально-етичних якостей доброчинності.

Названі активні методи проблемно-інтерактивного надання освітніх послуг у ЗВО, мають свою перевагу перед класичними, особливо в умовах формування у майбутнього спеціаліста морально-етичних принципів доброчинності. Методика, технологія використання цих методів пред'являють підвищені вимоги до майстерності викладача [1; 2; 4; 5].

Таким чином, можна констатувати, що академічна доброчинність є ефективним засобом надання освітніх послуг у ЗВО. Морально-етичні принципи академічної доброчинності є найбільш бажаним і виправданим для підготовки майбутнього фахівця в умовах сучасного ринку надання освітніх послуг. При цьому, слід враховувати двояке значення підготовки фахівця. Він готується, по-перше як фахівець у відповідній галузі, і у той же час як педагог, організатор навчально-пізнавальної діяльності суб'єктів учіння, з позитивними якостями академічної доброчинності.

Джерела

1. Антоненко Т. Л. Психологічні основи впливу ціннісно-сміслової сфери на професійне становлення майбутнього фахівця. // Педагогіка і психологія. — 2009, № 4.
2. Найдьонов І. М. Викладання фінансово-економічних дисциплін: методика, технологія, управління. — К.: 2014. — 730 с.
3. Семерня О. М. Формування методичної компетентності майбутніх учителів фізики в процесі практичних занять з методики навчання фізики. Автореферат дисертації. — К.: 2017. — 40 с.
4. Стрельников В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі: модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МІПК ПУЕТ / В. Ю. Стрельников, І. Г. Брітченко. — Полтава: ПУЕТ, 2013. — 309 с.
5. Тараненко Ю. П. Професійна підготовка майбутніх учителів хореографії в контексті розвитку мистецької педагогіки / Ю. П. Тараненко // Наукові записи Бердянського державного педагогічного університету: [зб. наук. праць]. Серія: Педагогічні науки. — Вип. 1. — Бердянськ: БДПУ, 2017. — С. 215–221.